

KUSTANNUSPAIKKA- LASKENTA

- Tavoitteet
 - Auttaa suorite- ja hankekohtaisten kustannusten selvittämisessä
 - Selvittää vastuualueittaiset kustannukset
 - Lisäksi tavoitteena on selvittää kustannuspaikoilla aikaansaadut suoritukset ja suoritteet.
- Kustannuspaikan määritelmä:
 - Kustannuspaikka on pienin toimintayksikkö tai vastuualue, jonka aiheuttamat kustannukset selvitetään erikseen.

KUSTANNUSPAIKKOJEN RYHMITTELY

- 1 Kustannuspaikkojen osallistuminen suoritteiden valmistamiseen
 - Pääkustannuspaikat,
 - joiden toiminta kohdistuu suoraan lopullisten suoritteiden aikaansaamiseen (esim. maalaamo autokorjaamossa). Niiden kustannukset kohdistetaan kustannuspaikoilta suoraan suoritteille.
 - Apu- eli palvelukustannuspaikat,
 - joiden toiminnan tarkoituksena on avustaa pääkustannuspaikkoja (esim. kiinteistö autokorjaamossa). Niiden kustannukset kohdistetaan pääkustannuspaikoille ja tulevat siten otetuksi huomioon suoritekohtaisissa kustannuksissa.

KUSTANNUSPAIKKOJEN RYHMITTELY

- 2 Funktionaalinen ryhmittely

Ainekustannuspaikat
Valmistuksen kustannuspaikat a) apukustannuspaikat b) Pääkustannuspaikat
Markkinoinnin kustannuspaikat
R & D -kustannuspaikat
Hallinnon kustannuspaikat
Yhteiset kustannuspaikat

KUSTANNUSPAIKKALUETTELO:

Kalusteita valmistava yritys

- **40-43 Valmistuksen kustannuspaikat**
- **40 - 41 Puutyöosasto**
- 400 Kuivaamo
- 401 Koneistus
- 402 Kokoonpano
- 403 Pintakäsittely
- 409 Varasto
- 418 Puutyöosaston yhteiset kustannuspaikat
- **42 - 43 Metalliosasto**
- 420 Levyosasto
- 421 Hitsaamo
- 422 Maalaamo
- 423 Kokoonpano
- 429 Varasto
- 438 Metallityöosaston yht. kustannuspaikat
- **44 Apukustannuspaikat**
- 440 Kuljetus
- 442 Työkaluosasto
- **45 - 46 Yhteiskustannuspaikat**
- 450 Konttori
- 451 Valmistuksen suunnittelu
- 452 Myyntiosasto
- 458 Konttorirakennus
- 469 Tehdasalueet
- **499 Asennustöiden tunnusnumero**

KUSTANNUSTEN REKISTERÖINTI KUSTANNUSPAIKOILLA

1. Monikäyttöiset lähtötiedot

- Palkkakirjanpidon tositteet, mm. korjaustyökustannukset, kuukausipalkat, ylityölisät
- Varastokirjanpidon tositteet: mm. korjaus- ja huoltotarvikkeiden, apu- ja lisääineiden kustannukset
- Liikekirjanpidon tositteet: ulkopuolisten talousyksiköiden suorittamien palvelujen ja konttoritarvikkeiden kustannukset

2. Kustannuslaskennan erityistarpeisiin tuotetut lähtötiedot

- Erittelyt: poisto, korot, apukustannuspaikkojen veloitukset
- Muita tositteita esim. menoista, jotka on liikekirjanpidossa kirjattu yhdelle menotilille, kuten sähköenergian perusmaksu (teho) ja kulutusmaksu

LISÄÄ KUSTANNUSKÄSITTEITÄ

- Elementaariset kustannuslajit
 - Elementaarisilla kustannuslajeilla tarkoitetaan tuotannontekijäin mukaisia kustannuslajeja.
- Kompleksikustannuslajit
 - Kustannuspaikkalaskennassa osa kustannuslajeista on tarkoituksenmukaista ryhmitellä uudelleen funktionaalisiksi eli kompleksikustannuslajeiksi. Suunnittelua ja tarkkailua varten voidaan rekisteröidä mm.
 - Vikatöiden kustannukset
 - Laatukustannukset
 - Ympäristönsuojelukustannukset
 - Palvelukustannuspaikkojen veloitus

KUSTANNUSRAPORTTIEN

vaihtoehtoiset sisältöratkaisut

1. vain vastuuhenkilön vaikutettavissa olevat erilliskustannukset
2. edellisten lisäksi laskennalliset osuudet yrityksen yhteisistä kustannuksista

ESIMERKKI

BUDJETTITARKKAILURAPORTTI

Hankintaosasto 0500

Vastuuhenkilö:

Niilo Niilonen KH0500

Laskentakausi:

1.4.-30.6.20XX

	Toteutuneet	Budjetti	Ero
Kuukausipalkat	12300	12000	-300
Henkilösivukustannukset 55%	6765	6600	-165
Konttoritarvikkeet	850	900	50
Matkat	2151	1500	-651
Edustus	712	800	88
Muut välilliset kustannukset	4250	5000	750
Vaikutettavissa olevat yhteensä	27028	26800	-228

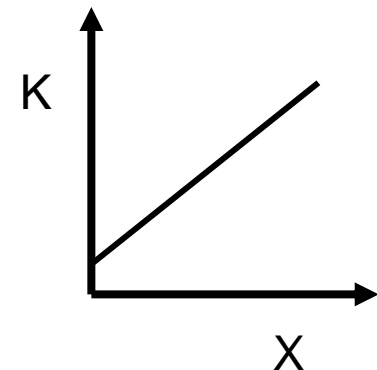
JAKELU:

Hallintojohtaja EE

Osastopäällikkö NN

KUSTANNUSPAIKAN TOIMINTA-ASTEEN MITTAUS

1. Mittayksikkö mittaa luotettavasti kustannuspaikan saannosta
2. Mittayksikkö kohdentaa aiheuttamisperiaatetta noudattaen kustannuspaikan välillisiä kustannuksia aikaansaannokselle
3. Mittayksikkö soveltuu käytettäväksi lyhytkautisessa tuloslaskennassa
4. Yksi mittayksikkö kullekin kustannuspaikalle
5. Mittayksikkö tyydyttää päätöksentekotarpeet

MITTAYKSIKKÖ-RYHMITTELY

1. Varsinaiset suoritemittayksiköt
2. Suoritusmittayksiköt
3. Arvosuuremittayksiköt

PALVELUKUSTANNUS- PAIKAT

- Tehtävät
- Sisäisten suoritteiden määrittely
- Ja niiden kustannusten ”vyöryttäminen”

PALVELUKUSTANNUSPAIKKOJEN VELOITUSMENETELMÄT

- **Vyörytysmenetelmä**
 - Soveltuu selkeisiin, yksinkertaisiin liiketoimintaympäristöihin
 - Yksinkertainen ja käytännöllinen menetelmä
 - Kustannuspaikat luokiteltava ”vasemmalta oikealle”
 - Tarkoituksenmukaista vyöryttää kaikki kustannukset
- **Kiinteiden laskentahintojen menetelmä**
 - Soveltuu monimutkaisiin liiketoimintaympäristöihin
 - Mahdollistaa tehokkaan kustannuspaikkojen tarkkailun
 - Voidaan käyttää erilaisia kohdistamisperusteita muuttuville ja kiinteille kustannuksille
- **Simultaaninen lineaarinen yhtälöryhmä**
 - Soveltuu monimutkaisiin liiketoimintaympäristöihin
 - Ottaa huomioon kustannuspaikkojen ristikkäisen palvelujen käytön tehokkaasti
 - Matemaattinen malli kustannusten kohdistamiseen

ESIMERKKI

vyöryttäminen

Kustannuspaikka	Kustannukset, €	Korjaustyötunnit	Lattia pinta-ala, m ²
Kiinteistö	72000		
Korjauspaja	31000		50
Kokoonpano	90000	500	100
Yhteensä	193000	500	150

Esimerkiksi:	72000/150 x -150	72000/150 x 50	72000/150 x 100
--------------	------------------	----------------	-----------------

	Kiinteistö	Korjauspaja	Kokoonpano	Yhteensä
Kustannukset, €	72000	31000	90000	193000
Kiinteistön veloitukset	-72000	24000	48000	0
Korjauspajan veloitukset	0	-55000	55000	0
Yhteensä	0	0	193000	193000

ESIMERKKI

kiinteät laskentahinnat

Kustannuspaikka	Muuttuvat kust, €	Kiinteät kust, €	Yhteensä, €	Korjaustyötunnit	Lattia pinta-ala, m2
Kiinteistö	20000	52000	72000	80	0
Korjauspaja	15000	16000	31000	0	50
Kokoonpano	55000	35000	90000	420	100
Yhteensä	90000	103000	193000	500	150

	Kiinteistö	Korjauspaja	Kokoonpano	Yhteensä	Kohdistusperusteet
Muuttuvat välilliset	20000	15000	55000	90000	
Kiinteistön veloitukset	-22313	7438	14875	0	148,75 €/m2
Korjauspajan veloitukset	3672	-22950	19278	0	45,90 €/korjaustunti
Muuttuvat välilliset yht.	1360	-513	89153	90000	
Kiinteät välilliset yht.	52000	16000	35000	103000	
Yhteensä	53360	15488	124153	193000	

	Tavoitteet	Toteutuneet	Poikkeamat, €	Poikkeamat, %
Kiinteistö	148,75	157,81	-9,06	-6,09
Korjauspaja	45,90	44,88	1,03	2,23